

# VADOVĖLIO RANKRAŠČIO „FIZIKA. VADOVĖLIS 8 KLASEI, II DALIS“ TURINIO RECENZIJĄ

## I. Informacija apie vadovėlio rankraštį

Arturas Gavėnas. Fizika. Vadovėlis 8 klasei, II dalis. Baltos lankos Klett.

Vadovėlis yra skirtas vidurinės mokyklos VIII klasės fizikos (gamtamokslinio ugdymo) dalyko nuosekliam mokymui.

Vadovėlis apima Vidurinio ugdymo bendrųjų programų gamtamokslinio ugdymo struktūros segmentus: „Medžiagos sandara“ ir „Žemė ir kosmosas“ (Fizika).

Vadovėlyje išsamiai atskleidžiami svarbūs fizikos klausimai – atomo sandara, radioaktyvumas, atomų branduolių virsmai, bei Visata ir jos evoliucija.

Vadovėlis atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų atžvilgiu. Vadovėlis formuoja mokslinį požiūrį į pasaulio pažinimą ir moralinę atsakomybę už vykdomus mokslinius eksperimentus, sudaro prielaidas vientisam gamtamoksliniam pasaulėvaizdžiui formuotis.

Vadovėlyje pateikiami moksliniai faktai, mokslo pasiekimai patraukliai ir mokiniams suprantamai. Šis vadovėlis gali paskatinti mokinius sieti ateitį su gamtos mokslais ir technologijomis.

## II. Vadovėlio rankraščio turinio vertinimas

### 1. Vadovėlio tinkamumas mokyti(s)

Vadovėlio medžiaga pritaikyta, siekiant ugdyti Bendrosiose programose apibrėžtų mokinių visų sričių (žinios ir supratimas, taikymas, problemų sprendimas, gamtamokslinis komunikavimas, mokėjimas, mokytis) kompetencijas ir pasiekimus pagal keturis pasiekimų lygius. Pateikiama medžiaga atitinka Bendrose programose apibrėžtas dalyko turinio apimtis. Vadovėlio teorinė medžiaga pateikiama skyriais. Kiekvieno skyriaus medžiaga struktūruota, išskirstyta į atskiras potemes, kurioms skirti atskiri paragrafai. Kiekvieno paragrafo pradžioje pateikiamas naujų sąvokų sąrašas. Vadovėlio paragrafai baigiami klausimais ir užduotimis. Autorius pateikia užduočių, kur mokiniai skatinami darbuotis grupėmis, diskutuoti, pristatyti savo nuomonę, tai įpareigoja mokytoją gerai apgalvoti tokių užduočių atlikimą ir jų vertinimą.

Vadovėlyje pateikiama ne tik būtina dalykinė, bet ir papildoma tarpdalykinė medžiaga. Kiekvienas vadovėlio paragrafas baigiamas savi refleksija, t.y. klausimais/užduotimi, užduotimi papildomam skaitymui/ platesniam akiračiui. Pateikiamos užduotys gali skatinti mokinius integruoti fizikos, chemijos, biologijos žinias ir sociokultūrinį kontekstą. Vadovėlyje gausu istorinės medžiagos pateikiamais klausimais, bei informacijos apie naujausius fizikos mokslo pasiekimus, apie jų taikymą praktinėms reikmėms. Įdomūs nagrinėjami pavyzdžiai ir šiuolaikinės fizikos aktualijos priartina fizikos turinį prie mokinio aplinkos, prie gyvenimo. Tačiau vadovėlio tekstas perkautas ilgais tekstais. Dalį skaityto teksto mokinys gali susieti su pateiktomis iliustracijomis, grafikais. Vadovėlio tekstą lydinčios iliustracijos neperkrautos smulkmenomis, jos vaizdžios ir aiškios. Vadovėlio kalba aiški, logiška, iš dalies dalykiška.

### **Išvados:**

Vadovėlyje pateikiamos užduotys skatina mokinius pamokoje kritiškai mąstyti, spręsti problemas, diskutuoti, kūrybiškai dirbti bei pateikti savo vertinimus ir požiūrį, tačiau reikia daugiau įvairesnių užduočių visų keturių pasiekimų lygių mokiniams, gal net juos išskiriant. Manau, reikia aiškiau pateikti dydžių, sąvokų apibrėžimus, SI matavimo vienetus, aptariant jų sąsają su kartotiniaisiais ir ne sisteminiais matavimo vietotais.

Tikiuosi, kad vadovėlio autorius atsižvelgs į pateiktas pastabas.

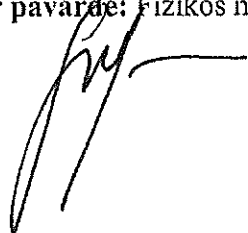
Šis vadovėlis yra pagalbinė priemonė mokytojui bei mokiniui, jame dera mokomosios medžiagos dėstymo ir įtvirtinimo sintezė. Vadovėlio autorius suderina visas septynias atnaujinto ugdymo turinio programoje numatytas kompetencijas (pažinimo, mokėjimo mokytis, kūrybingumo, komunikavimo, pilietiškumo, kultūrinę bei skaitmeninę kompetencijas) ir apjungia jas su gamtamoksliniu ugdymu.

Vadovėlis, skirtas mokiniui, kuriam padeda mokytojas, naudodamas aktyvius mokymo metodus.

Arturo Gavėno vadovėlio rankraštis „Fizika. Vadovėlis 8 klasei, II dalis“ („Baltos lankos Klett“) dabartinėje vadovėlio redakcijoje atitinka bendruosius ir specialiuosius vadovėlio turiniui keliamus reikalavimus.

**Recenzento vardas ir pavardė:** Fizikos mokytoja metodininkė Lilijana Nikolajenko

**Parašas:**



**Data:** 2024-04-03